

ARCHITEKTONICKÝ NÁVRH REVITALIZACE NÁMĚSTÍ VE VACOVĚ - II. ETAPA

Objednatel: Obec Vacov Adresa: Vacov 35, 384 86 Vacov IČ: 00250783 DIČ: CZ00250783 Bankovní spojení: KB Prachatice Číslo účtu: 2322281/0100 Zastoupen: Ing. Miroslav Roučka, starosta Kontakt: 724 189 405 Zhotovitel: STA, projektový ateliér, v.o.s. Autor: Ing.arch. Zbyněk Skala, Ing.arch.Martin Krtouš
Adresa: Havlíčkova 247, 386 01 Strakonice IČ: 26061252 DIČ: CZ26061252 Bankovní spojení: ČSOB Strakonice Číslo účtu: 184146521/0300 Zastoupen: Ing. arch. Zbyněk Skala, vedoucí ateliéru Kontakt: 777 732 201, 383 32 34 36, info@staatelier.cz, skala@staatelier.cz

A/ Základní údaje:	
Akce:	ARCHITEKTONICKÝ NÁVRH REVITALIZACE NÁMĚSTÍ VE VACOVĚ - II. ETAPA
Objednatel:	Obec Vacov
Adresa:	Vacov 35, 384 86 Vacov
IČ:	00250783
DIČ:	CZ00250783
Bankovní spojení:	KB Prachatice
Číslo účtu:	2322281/0100
Zastoupen:	Ing. Miroslav Roučka, starosta
Kontakt:	724 189 405
Zhotovitel:	STA, projektový ateliér, v.o.s.
Autor:	Ing. arch. Zbyněk Skala, Ing. arch. Martin Krtouš
Adresa:	Havlíčkova 247, 386 01 Strakonice
IČ:	26061252
DIČ:	CZ26061252
Bankovní spojení:	ČSOB Strakonice
Číslo účtu:	184146521/0300
Zastoupen:	Ing. arch. Zbyněk Skala, vedoucí ateliéru
Kontakt:	777 732 201, 383 32 34 36, info@staatelier.cz, skala@staatelier.cz

B/ Zadání:
Studie byla zpracována na podkladě objednávky od zadavatele ze dne 9.10. 2015, Jedná se o architektonický a urbanistický návrh revitalizace náměstí ve Vacově II. Etapa. Jedná se o koncepční návrh, studie svou podrobností neaspiruje na konečné detailní řešení. Studie rovněž není projektovou dokumentací ve smyslu vyhl. 499/2006 Sb. v platném znění. Studie je chráněna autorským právem v dílčích částech řešení i jako celek. Jednotlivé její části (zejména myšlenková témata) lze využívat pouze po dohodě s autorem.

C/ Popis stávajícího stavu
C1/ Širší vztahy
Řešený prostor je přirozeným centrem obce, jehož dotčená část leží na horní hraně východního svahu při silnici regionálního významu ve směru Strakonice (Čkyně) - Stachy. V měřítku obce se v prostoru centra sbíhají komunikace ze všech důležitých směrů a částí obce, vedle výše zmíněného hlavního tahu ještě lokální směry od kostela, od Vrbice a od Vlkoníc.

C2/ Urbanismus středu obce
Centrum obce je z urbanistického hlediska velmi **komplikované až roztříštěné**. Zástavbu středu obce netvoří konzistentní prostor. Dominantním prvkem určujícím charakter celého prostoru je **diagonální průtah hlavní silnice**. Stávající zástavba centra osciluje **mezi městským a venkovským charakterem**. Část severně od hlavní komunikace je kompaktnější, část jižní je zcela rozvolněná. Severní část s kostelem v druhém až třetím plánu má téměř městský charakter. V převážné většině jižní části jasné vymezení zástavbou zcela chybí. Hrana prostoru je částečně suplována stávající kamennou opěrnou zdí, která sleduje průběh diagonální silnice. Lokálně se i přes výškový předěl otevírají průhledy do zcela odlišné struktury jihozápadně navazujících Vlkoníc. Mezi silnicí a opěrnou zdí je novodobě upravené parkoviště, které je vedeno jako revitalizace náměstí I. Původní tvar prostoru lze číst jako urbanisticky dokončený severovýchodní trojúhelník vymezený na jihozápadní straně diagonálou silnice. Jihozápadní sektor za silnicí a parkovištěm je urbanisticky zcela nedokončený. Charakteristickým rysem prostoru je i roztroušenost významných objektů mimo vlastní centrum (objekt obecního úřadu při jihovýchodním výjezdu z centra a škola zcela mimo centrum). V navazujícím úseku ulice mezi náměstím a autobusovým nádražím lze vystopovat několik prostor ryze městského charakteru (průhled podél západní fasády penzionu Vacov do hlavní ulice, charakter nárožního obchodního domu apod.) V kontextu obce působí paradoxně tato ulice jako hlavní a kompaktní třída. Velká část výrazných domů je tak orientována do okolních ulic či do vedlejších prostor, nikoli do „náměstí“ samotného. Součástí stávající zástavby je rovněž novodobý market, jehož naddimenzovaná hmota a halový charakter působí z hlediska začlenění stavby do centrálního prostoru velmi kontraproduktivně. Umístění této hmoty v nižší části celého prostoru je pouze relativní redukcí problému. Součástí původní zástavby je i opakující se hmotový typ dvoupodlažního domu na půdoryse výrazného obdélníka, se sedlovou střechou a holými štíty nebo polovalbou. Součástí zelené plochy nad stávající opěrnou zdí je požární nádrž kruhového tvaru a nefunkční soubor staveb (mezi nimi původní mateřská školka). Tyto stavby jsou určeny k demolici.

C3/ Morfologie terénu
Z hlediska morfologie terénu se jeví jako zásadní výškové uspořádání při západní hraně řešeného prostoru, kde **převýšení mezi stávající komunikací a parkovištěm odpovídá výšce jednoho podlaží**. Úroveň stávajícího parkoviště je navíc spádovaná jihovýchodním směrem, což v celkové konfiguraci akcentuje výše položené plochy a stavby na západním a severozápadním okraji řešeného prostoru. Ačkoli opěrná zeď nad stávajícím parkovištěm tvoří rovněž lokální výškový předěl, globálně se o významné převýšení v jižním směru nejedná.

D/ Návrhované urbanistické řešení náměstí
D1/ Hlavní urbanistické principy
V jihozápadním koutě je do hmoty násypu nad opěrnou zdí prolomena trojúhelníková plocha, která celý řešený prostor doplňuje přibližně na **náměstí čtvercového půdorysu**. Odtěžená zemina je z převážné části použita na vyrovnání terénu v ploše parku. Návrh terénních a výškových úprav byl veden snahou po vyrovnané bilanci. Mezi nástupním bodem do Vlkoníc a nástupním bodem na náměstí neexistuje v navržené pěší trase mrtvý spád. Do těžiště navrhovaných úprav je navržen nový dvoupodlažní obecní dům.

D2/ Nově definované hrany náměstí
Západní hrana je doplněna o hmotu nově navrženého domu. Dům je kopií hmoty výše uvedeného stávajícího dvoupodlažního domu na půdoryse výrazného obdélníka. Půdorys je orientován severojižně a je umístěn na terénní předěl. Hmota domu podpořena směrem hlavní promenády určuje západní hranu náměstí. Z úrovně náměstí je dům dvoupodlažní, z vedlejší ulice jednopodlažní. Měřítko domu se tak ve stanoveném ekonomickém rámci vždy přizpůsobuje okolní zástavbě. Přímý kontakt domu se spodní úrovní řešeného prostoru je jedním ze základních principů jak vytvořit náměstí. Umístění domu je zvoleno tak, aby hlavní fasáda, která směr hrany náměstí přesně definuje, byla rovnoběžná s převažujícím rastrem budov hlavní ulice a celých Vlkoníc. Tím jsou prostřednictvím západní hrany do náměstí zakotveny širší souvislosti urbanistické struktury velké části navazující obce.
Jižní hrana náměstí je skládána ve více vrstvách a je definována velmi volně. Hlavní vrstvu tvoří zelená hmota parku. Park je vložen mezi stávající market a nástupní komunikaci do Vlkoníc. Park tvoří základní **komunikační prostor provazující prostor náměstí a Vlkonice**. S náměstím je propojen širokým chodníkem s koňskými schody. Tato pěší promenáda je v kontrapozici k ulici vedoucí ke kostelu na úhlopříčně opačné straně náměstí. Vzhledem k poměrné velikosti Vlkoníc je tato pěší komunikace významově minimálně srovnatelná.

D3/ Hierarchie a koncept dílčích prostorů
Urbanistický koncept je rovněž založen na principu tvorby a hierarchie většího množství dílčích prostorů. Jedná se o dílčí prostory, které mají vymezenou vlastní dílčí funkci a zároveň spoluutváří funkci náměstí centra jako celku.

D3a/ Trojúhelníková piazzetta
Trojúhelníková piazzetta na výškové úrovni náměstí zvyšuje atraktivitu nově budovaných prostor v přízemí navrženého domu. Je zde počítáno s přímým funkčním i komerčním propojením pěší dlážděné plochy a nového domu prostřednictvím velkého krytého proskleného vstupu tvořícího výkladní skříň přízemní provozovny. Přímé propojení zvyšuje flexibilitu využití venkovní i vnitřní plochy. Ve večerních hodinách se význam plochy umocní prosvětlením výloh provozovny. Při vhodném modelu náplně a způsobu provozování dochází k maximální symbióze a plocha je udržitelná jako velmi živá v denních i večerních hodinách. Přes svou dílčí funkci je piazzetta zejména zklidněná koutem nově definovaného tvaru celého náměstí. Jedná se o analogii trojúhelníku na severovýchodní straně náměstí, avšak ve zcela zklidněné podobě s vyloučením pohybu aut. Plocha piazzetty bude celoplošně vydlážděná přírodními kamennými kostkami, případně velkoplošnou protiskluznou dlažbou.

D3b/ Park
Park je umístěn v druhém plánu jižního prostoru náměstí. Zavěšení parku na pěší koridor dává při jeho přiměřené velikosti, částečném odclonění, přiměřeném pocitu bezpečnosti a výškové segregaci reálnou šanci na plnohodnotné funkční využití. Páteří parku je diagonální chodník spojující vstup do náměstí se vstupem do Vlkoníc. Předpokládá se osvětlení chodníku nižšími až patníkovými svítidly. Park je navržen tak, aby byl v úrovni pod korunami stromů přehlednutelný, avšak aby zelená hmota stromů zároveň plnila funkci předělu mezi náměstím a navazujícími prostory obce. Před vstupem do náměstí je vytvořen čtvercový prostor s koncentrací laviček. Prostor je umístěn v kontrapozici k trojúhelníkové piazzettě. Rovněž se zde předpokládá parkové osvětlení s možností podsvícení stromů. Na severní straně je park propojen s terasou víceúčelového sálu. Park jako celek je oproti stávajícímu stavu vyrovnán a vyvýšen. Na východním a jižním okraji tak vzniká svahování výškově oddělující park od východně umístěného marketu a od jižně ležící nové komunikace a obytné zástavby. Svahované plochy jsou uvažovány jako nepřístupný pás osazený popínavě plazivou nízkoúdržbovou zelení. Plocha parku pod stromy je uvažována jako stříhaný trávník. Plocha chodníků je uvažována jako mechanicky zpevněná výsyvka, popřípadě kamenná dlažba. Prostor v okolí laviček bude doplněn kačirkem plnicím druhotně funkci dětského pískoviště. Celý park je uvažován jako klidová zóna s možností sledování ruchu náměstí z lavičky pod stromy. Předpokládá se jeho využití pro chodce se zmrzlinou, vycházky mateřských školek, maminky s kočárky, milence i duchodce.

D3c/ Promenáda
Propojením parku a piazzetty pomocí širokého šikmého chodníku vzniká severojižní promenáda spoludefinující novou západní a jižní hranu nového náměstí. Šikmý chodník je sevřen mezi navržený dům a sokl navržené rotundy (viz. popis níže). Chodník prodlužující promenádu severním směrem ke stávající křižovatce je doplněn jednoduchou alejí menších stromů. Takto navržená komunikace tvoří nové pěší propojení náměstí a Vlkoníc. Z kompozičního hlediska se jedná o analogii komunikace ke kostelu v severovýchodní části náměstí. Chodníky budou celoplošně vydlážděny přírodními kamennými kostkami, případně velkoplošnou protiskluznou dlažbou. Koňské schody budou z protiskluzných betonových prefabrikátů.

D3d/ Terasa a vstupní předpolí víceúčelového sálu
V úrovni vstupu do víceúčelového sálu je vytvořen nástupní prostor do sálu a víceúčelová terasa. Vstupní předpolí zajišťuje minimální plochu mezi komunikací a vstupem do sálu a zároveň umožňuje letní propojení exteriéru sálu s venkovní plochou. Terasa je situována v odcloněné poloze mezi obecním domem a parkem, čímž nabízí venkovní alternativu k víceúčelovému sálu v letním období.

Vzhledem k propojení terasy a parku terénním schodištěm se mohou aktivity zde konané přenášet i do prostoru parku. Plocha terasy je uvažována jako dlážděná pomocí velkoplošné kamenné nebo betonové protiskluzné dlažby. Nevylučuje se však ani další škála materiálů – dřevěná nebo dřevoplastová paluba apod.

D3e/ Rotunda

Mezi marketem a šikmým chodníkem je ponechán snížený terénní sokl. Jedná se o plochu odpovídající výškové úrovni přibližně středu šikmého chodníku, ze kterého se do rotundy vstupuje. Na půdorysu původní kruhové nádrže je zde vytvořena kruhová rotunda. Citace tvaru původní nádrže jako historického odkazu je zde vedlejším nepodstatným záměrem. Jedná se o kruhový prostor, který je vymezen betonovým sedacím soklem (lavičkou) po celém obvodu. V okolí rotundy je navržen souvislý koberec živého plotu (s uličkami pro jeho střihání a údržbu). Výška terénu i porostu jsou koncipovány tak, aby byla sedící osoba zcela kryta před okolním děním. Naopak stojící osoba má zachován výhled po náměstí. Nově je doplněno terénní schodiště směřující ke vstupu do marketu. Toto schodiště dělá rotundu průchozí a vytváří alternativní pěší spojení mezi marketem a Vlkonícemi. Průchozí rotunda je univerzálnější a funkceschopnější. Stávající úzký prostor chodníku při severní fasádě marketu je rozšířen a provzdušněn. Celý sokl má oproti stávajícímu stavu maximálně sníženou výšku. Jeho role krýt naddimenzovanou a neměstskou fasádu marketu však zůstává zachována. Sokl je navržen tak, aby rotunda nebyla z horizontu člověka stojícího ve spodní části náměstí viditelná. Funkce rotundy je do určité míry shodná s funkcí laviček v parku. Nahodilým doplňujícím využitím může být například pouliční hudební produkce interpreta stojícího ve středu rotundy. Kromě betonové sedáku je uvažován povrch rotundy jako nepevněná plocha z jemného kačírku s možností druhotného využití jako dětského pískoviště. Pojem rotunda je zde chápán jako slovní a myšlenková zkratka a může být zaměněn za orchestr, arénu, rondel či odpočívadlo.

D3f/ Dopravní propojení na jižním okraji parku

Odstraněním stávajícího objektu v jižní části řešeného území vzniká možnost dopravního propojení stávající sítě ulic. Propojení je z urbanistického hlediska v dlouhodobé perspektivě rozvoje obce nutné. V případě nevole ze strany veřejnosti je možné krátkodobé až střednědobé zneprůjezdnění pomocí teleskopických patníků. Komunikace je vedena oproti úrovni parku na nižší výškové úrovni, čímž park neruší.

E/ Návrhované architektonické a urbanistické řešení obecního domu

E1/ Urbanistické začlenění domu do náměstí

Součástí výše popsané urbanistické kompozice je nově navržený dům. Cílem návrhu bylo najít takové urbanistické řešení, které umožní definovat charakter náměstí ekonomicky přiměřenou a tedy relativně malou hmotou požadovaného domu. Dům vtělený do západní hrany náměstí dotváří již započatou kaskádu budov na horní hraně globálního svahu. Výškové umístění do terénního zlomu o výšce jednoho podlaží umožňuje ekonomicky efektivní dům bez vnitřního schodiště, kdy každé ze dvou podlaží je přístupné přímo z terénu. Vstup do nižšího podlaží je přímo z náměstí. Vstup do horního podlaží je z nejvyššího bodu stávající vedlejší ulice mířící do Vlkoníc, přičemž vstupy do budov z vedlejších ulic a prostor v okolí náměstí jsou pro Vacov časté až příznačné (viz. popis výše). Optimalizovaný objem měřítkově odpovídá hmotě opakujícího se vacovského typu domu (viz. popis výše), čímž je dům urbanisticky integrovatelný. Dům je dvoupodlažní se sedlovou střechou a holými štíty. Díky naklopení náměstí je i přízemí domu umístěno na vyšší úrovni než market ve spodní části, čímž dochází k částečnému vyrovnání významu hmot.

E2/ Funkční náplň domu

V přízemí je uvažováno informační centrum v kombinaci s kavárnou a galerií. V patře je navržen shromažďovací prostor - víceúčelový sál, pracovně nazvaný jako klubovna. Jelikož je počítáno s využitím dotačních prostředků, je pravděpodobná korekce funkční náplně ve vazbě na podmínky dotačního programu. Zároveň je nutné, aby po skončení doby udržitelnosti byly oba prostory nadále univerzálně použitelné.

E3/ Dispoziční řešení

V obou podlažích je navržena volná komerční či shromažďovací plocha se zázemím. Konstrukční systém tvoří jeden podélný trakt. Navržená dispozice je tedy členěná pouze vloženými příčkami, čímž je velmi jednoduchá a do značné míry flexibilní. Absenci schodiště je dispozice prostorově úsporná a ekonomicky efektivní. Vzhledem k povaze studie se předpokládá podrobnější řešení problematiky v dalších projektových fázích případného projektu.

E3a/ Přízemí -1NP

V přízemí je navržen univerzální komerční prostor se zázemím. Provozovnu tvoří volná plocha, která je osvětlená i větraná vstupní prosklenou stěnou. Krytý vstup do provozovny je z prostorového zálivu vytvořeného zapuštěním prosklené stěny. Zázemí je větrané uměle a obsahuje WC pro veřejnost - muži, ženy, invalidé, TZB, úklid, sklad, šatnu a WC pro personál. Zásobování je uvažováno přes provozovnu. V případě potřeby je možný posun zázemí pod plochu terasy a zvětšení komerční plochy. Jako modelový příklad využití provozovny je uvažováno infocentrum v kombinaci s kavárnou a galerií. Vzhledem k makroekonomické situaci této části regionu je nutné, aby prostor fungoval rovněž jako univerzální komerční provozovna. V každém případě je provozovna navržena jako komerční prostor, který má obohatit život náměstí a zároveň má sám z náměstí těžit. Předpokládá se , že personál budou tvořit 2 až 3 osoby.

E3b/ Patro – 2NP

V patře je navržen víceúčelový sál, pracovně nazývaný klubovna. Jedná se o volný prostor otevřený do krovu. Vstup do sálu je přes zádveři s krytým závětrím. Sál je prosklenou posuvnou stěnou propojitelný s venkovním předpolím. Venkovní předpolí volně přechází v terasu propojenou s parkem (viz. popis výše). Prostor je příčně provětrávaný pomocí hlavní prosklené stěny a protilehlého pásového okna. Nízké pásové okno umožňuje optický kontakt osob v sále s náměstím a v části šatny zajišťuje přirozené osvětlení a větrání. V úsek zádveři je umístěno i veškeré uměle větrané zázemí, které obsahuje šatnu, pohotovostní sklad (například hudebních nástrojů) a WC – muži, ženy, invalidé. Prostor je navržen jako víceúčelový sál menších rozměrů pro široké spektrum využití (dětské besídka, soukromé oslavy, ochotnická činnost, příležitostné hudební produkce, schůze, besedy, zábavy, shromažďovací místo pro místní osvětové spolky apod.)

E4/ Architektonické řešení domu

Dům aspiruje na jednoduchý klasický archetyp dvoupodlažního domu se sedlovou střechou. Hmotově kopíruje opakovaně se vyskytující typu domu v okolí (viz. popis výše). Jednoduchost formy souvisí s pokorou k udržitelnosti navrženého řešení na složitém a všestranně komplikovaném místě. Ačkoli je hmota klasická, detaily jsou moderní. Na obou podélných fasádách jsou pouze dvě velké integrované prosklené stěny a pásové okno sálu. Jednoduchý moderní detail fasád je pak připomenutím meziválečné stavitelské a investorské odvahy v blízkém okolí stavby. Vzhledem k povaze studie se předpokládá podrobnější řešení problematiky v dalších projektových fázích případného projektu.

E5/ Materiálové řešení domu

Jednoduchost formy se propisuje i do jednoduchosti materiálového řešení. Je uvažováno s kontaktním zateplovacím systémem (popřípadě s jednoduchou omítanou fasádou). Na části fasády se může uplatnit treláž. Střecha je uvažována z falcovaného předvětráného titanzinkového plechu, popřípadě ze skládané krytiny. Materiál venkovních prosklených výplní osciluje mezi dřevem a hliníkem. Opěrné zdi jsou z pohledového betonu nebo z kamene. Jako fasády vyššího významu jsou vnímány vodorovné plochy okolního parteru a jejich výše popsané materiálové řešení. Vzhledem k povaze studie se předpokládá podrobnější řešení problematiky v dalších projektových fázích případného projektu.

E6/ Stavebně konstrukční řešení domu

Konstrukční systém je jeden podélný trakt založený na pasech. Část svislých konstrukcí přízemí v kontaktu s terénem tvoří opěrné stěny. Předběžně se jeví vhodné použití systému betonových šalovacích tvárnic a příčně kladených zmonolitněných vložkových stropů. V místech nad vstupem do přízemí a nad prosklenou stěnou v patře je uvažováno s obrácenými železobetonovými průvlaký. Nad pásovým oknem v patře je uvažováno rovněž s průvlakem v tloušťce zdiva uloženým na vnitřních integrovaných stojkách z ocelových válcovaných profilů typu HEA, HEB.

F/ Bilance návrhu

F1/ Zemní práce:

- výkopek - 2 150 m3
- *započítáno: obecně zemní práce vč. demolice části opěrné zdi, výkopů pro nový objekt obecního domu, výkopů pro podkladní vrstvy nových zpevněných ploch, úprava stáv. nádrže*
- *nezapočítáno: demolice dvou stávajících objektů*
- deponie části výkopku na pozemku stavby - cca 980 m3
- odvoz části výkopku na skládku - cca 1 170 m3

F2/ Objekt obecního domu:

- cca 1 250 m3

F3/ Opěrné stěny:

- cca 20 bm (výška 2,5-0,5m)

F4/ Zpevněné plochy:

- nové dlážděné plochy – cca 1 320 m2
- úprava stáv. dlážděných ploch – cca 230 m2
- parkové chodníky – cca 430 m2

F5/ Ostatní (nezapočítáno):

- sítě technické infrastruktury (přeložky a přípojky inženýrských sítí)
- zeleň

SITUACE
STAV
M 1:750

SITUACE
NÁVRH
M 1:750

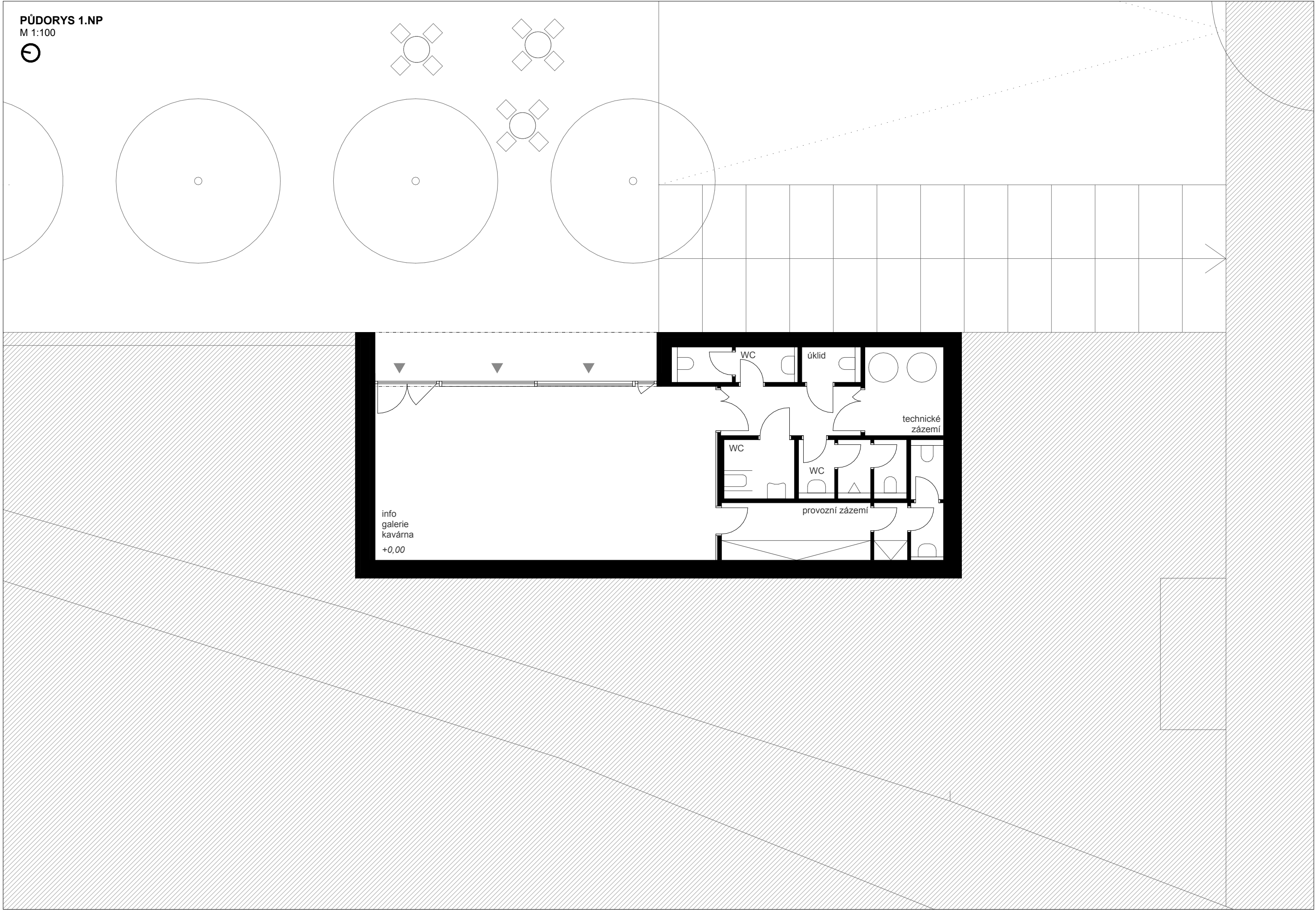

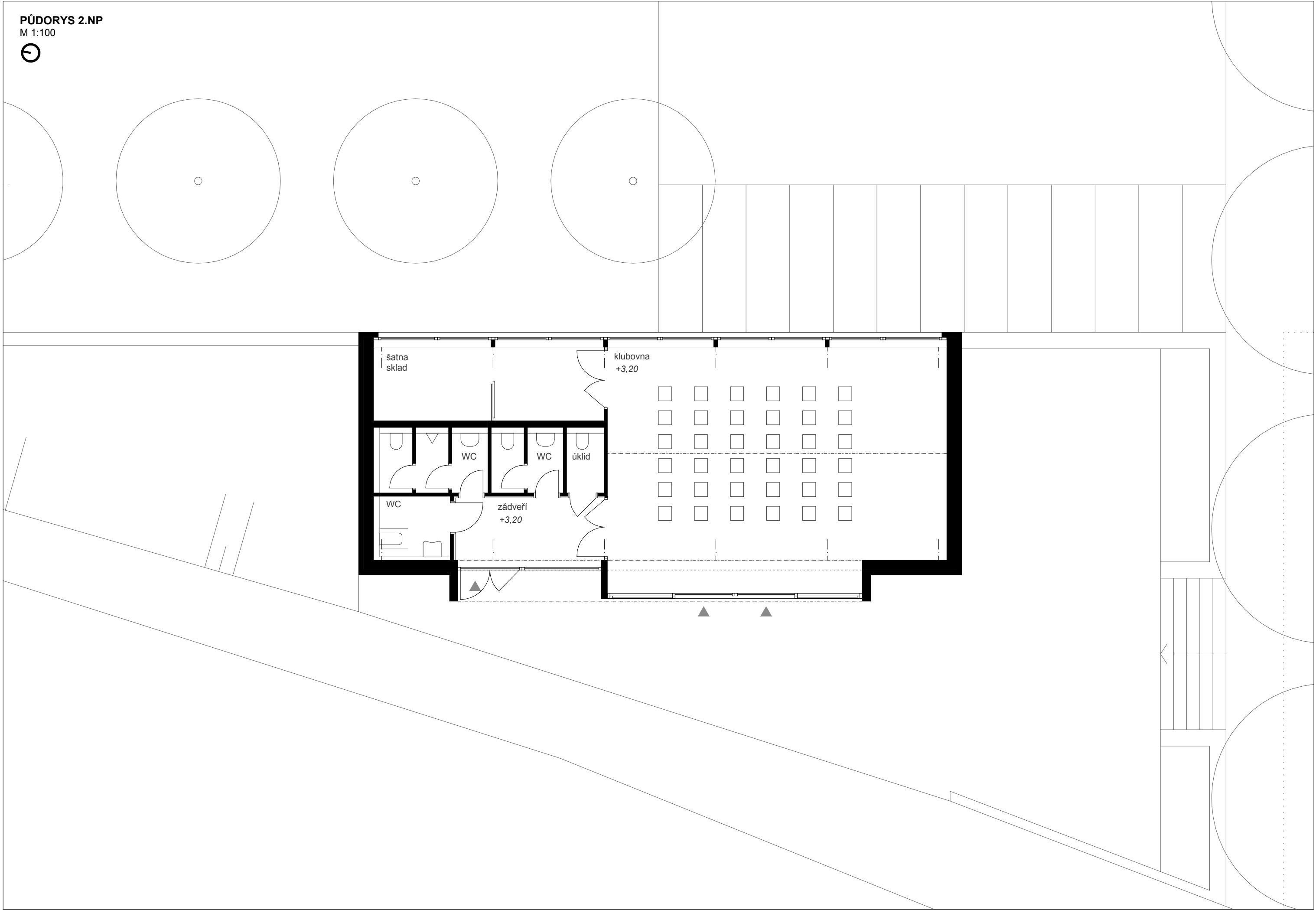
SITUACE
M 1:500

Architectural site plan of a residential development on a triangular plot. The plan shows a central building complex with a courtyard, surrounded by existing and proposed structures. Key features include:

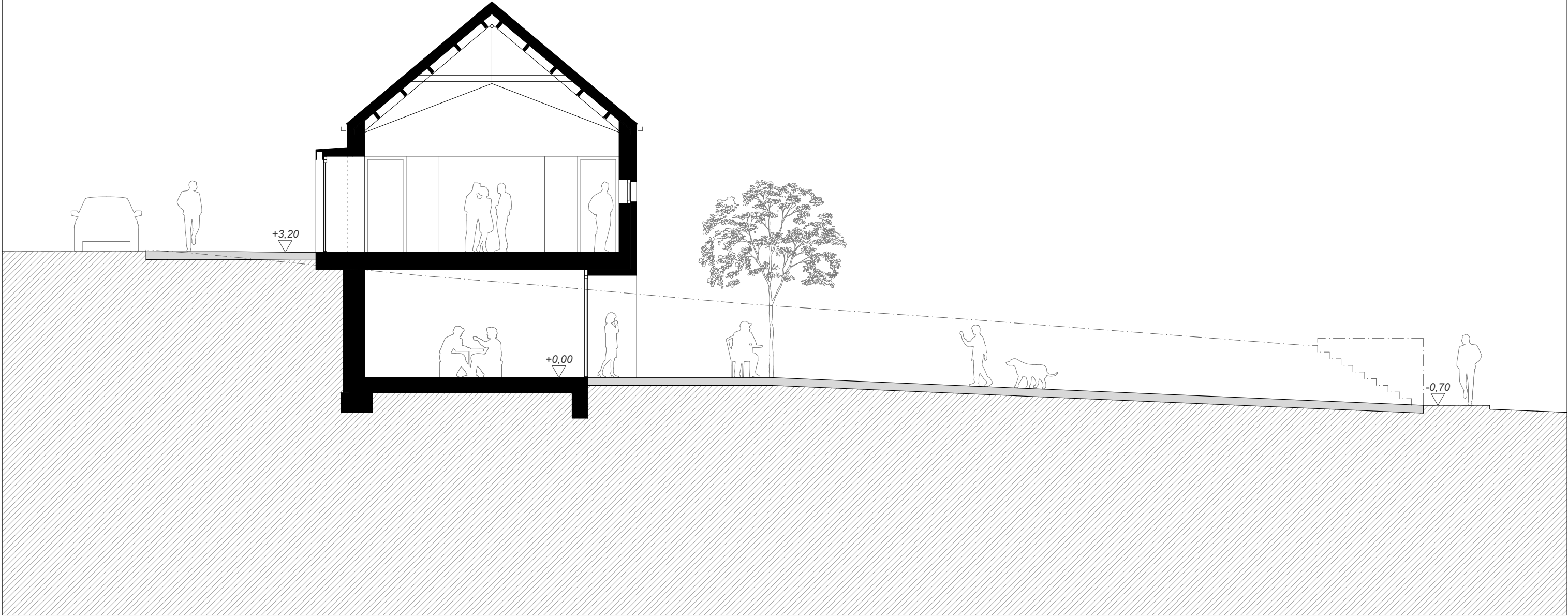
- Central building complex with a courtyard area containing circular features labeled D3a, D3b, D3c, and D3e.
- Large rectangular building to the right labeled D2.
- Several smaller buildings and structures labeled D2 and D3f.
- Elevation points (PT) marked at various locations: PT +3.45, PT +2.70, PT +1.40, PT +0.70, PT +0.35, PT +0.00, PT -0.90, PT -1.70, and PT -1.80.
- Existing buildings and vegetation in the surrounding area.

PŮDORYS 1.NP
M 1:100

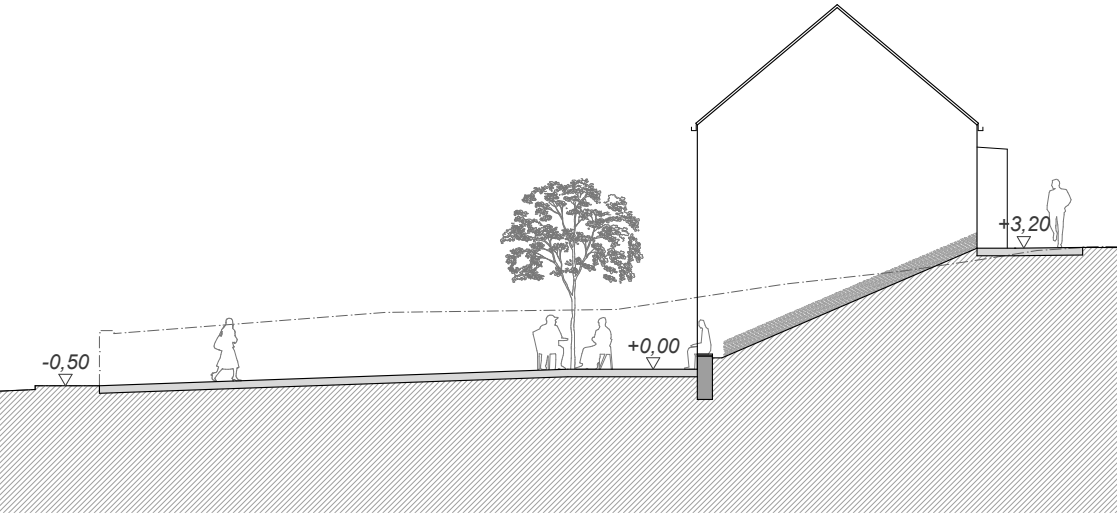

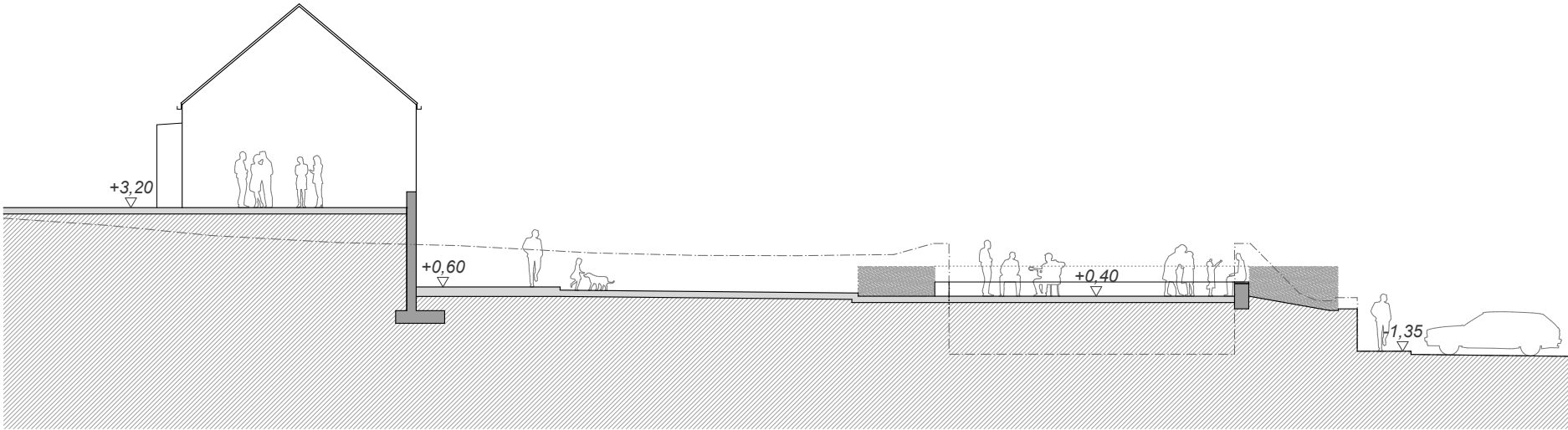
ŘEZ PŘÍČNÝ
M 1:100

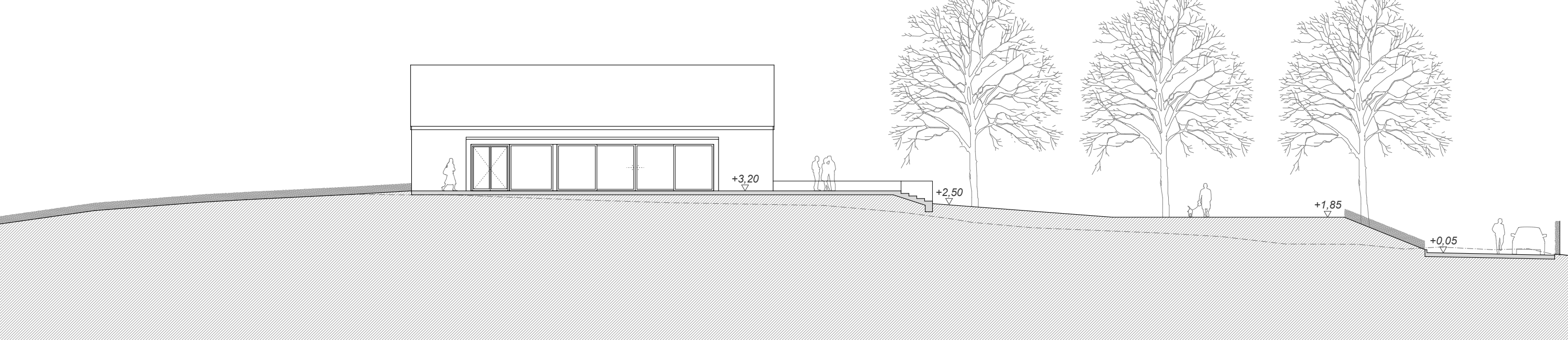
POHLED SEVERNÍ
M 1:200

POHLED JIŽNÍ
M 1:200

POHLED ZÁPADNÍ
M 1:200

POHLED VÝCHODNÍ
M 1:200

